

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Osobitná časť

K čl. I

Návrh zákona o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív a o zmene a doplnení niektorých zákonov

K § 1:

Návrh zákona o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) je implementáciou nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023) v platnom znení (ďalej len „nariadenie MiCA“). Vzhľadom na to, že nariadenie MiCA je priamo účinné, návrh zákona obsahuje ustanovenia, ktoré sú nevyhnutné na hladkú aplikáciu nariadenia MiCA v Slovenskej republike. Návrh zákona teda upravuje len niektoré práva a povinnosti osôb, na ktoré sa priamo vzťahuje nariadenie MiCA a dohľad nad tými osobami v Slovenskej republike v rozsahu podľa nariadenia MiCA. Návrh zákona primárne rieši pôsobnosť Národnej banky Slovenska ako určeného príslušného orgánu dohľadu a jej právomoci a ustanovuje sankcie za porušenie nariadenia MiCA alebo návrhu zákona.

K § 2:

Ustanovenia odsekov 1 a 2 reagujú na článok 36 ods. 2 nariadenia MiCA, podľa ktorého v záujme majiteľov tokenov naviazaných na aktíva musí byť rezerva aktív emitenta tokenov naviazaných na aktíva v súlade s príslušným právom (t. j. národným právom jednotlivých členských štátov) oddelená od majetku tohto emitenta, ako aj od rezervy aktív iných tokenov naviazaných na aktíva tohto emitenta tak, aby veritelia emitenta nemali žiadny nárok na túto rezervu aktív, najmä v prípade platobnej neschopnosti. Rezerva aktív tak nepodlieha výkonu rozhodnutia podľa Správneho poriadku, nepodlieha exekúcii ani vymáhaniu súdnych pohľadávok. Taktiež sa upravuje, aby rezerva aktív nebola zahrnutá do konkurznej podstaty emitenta alebo nemali na ňu právo iní veritelia. V praxi to bude znamenať, že z predmetnej rezervy aktív sa budú prednostne uhrádzať platby pre držiteľov tokenov naviazaných na aktíva, ktorí majú právo na vyplatenie svojich pohľadávok z rezervy aktív v okamihu, keď je spustený plán spätnej výmeny podľa čl. 47 nariadenia MiCA. Keďže rezerva aktív môže byť v súlade s čl. 38 nariadenia MiCA investovaná, ani výnosy z investovania tejto rezervy aktív nepodliehajú výkonu rozhodnutia a nie sú dotknuté vyhlásením konkurzu na majetok emitenta tokenov naviazaných na aktíva, povolením jeho reštrukturalizácie alebo zastavením platieb (napríklad v prípade nútej správy ak emitentom tokenov naviazaných na aktíva bude banka alebo obchodník s cennými papiermi).

Odseky 3 až 5 upravujú obdobný postup aj pri rezerve aktív inštitúcie elektronických peňazí emitujúcej významné tokeny elektronických peňazí (čl. 58 ods. 1 nariadenia MiCA) alebo ak rezervu aktív musia na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska v súlade s čl. 58 ods. 2 nariadenia MiCA tvoriť inštitúcie elektronických peňazí emitujúce tokeny elektronických peňazí.

K § 3

Ustanovenia súvisia s čl. 75 ods. 7 nariadenia MiCA, ktorý sa zaoberá ochranou majetku klientov (zverených prostriedkov) pri poskytovaní úschovy a správy kryptoaktív v mene

klientov. Poskytovateľ služieb kryptoaktív je povinný podľa nariadenia MiCA zabezpečiť, aby kryptoaktíva držané v úschove v mene svojich klientov boli oddelené od jeho vlastných podielov. Takisto musí zabezpečiť, aby tieto kryptoaktíva držané v úschove boli prevádzkovo oddelené od jeho majetku. V tejto súvislosti je potrebné implementovať čl. 75 ods. 7 druhý pododsek nariadenia MiCA, preto sa ustanovuje, že kryptoaktíva držané v úschove netvoria súčasť majetku poskytovateľa služieb kryptoaktív poskytujúceho úschovu a správu kryptoaktív v mene klientov a ani nepodliehajú výkonu rozhodnutia podľa Správneho poriadku, nepodliehajú exekúcii ani vymáhaniu súdnych pohľadávok. Rovnako ako pri rezerve aktív tieto zverené kryptoaktíva nebudú zahrnuté do konkurznej podstaty emitenta, ani na ne nebudú mať právo iní veritelia.

K § 4

Vzhľadom na to, že nariadenie MiCA priamo ustanovuje požiadavky na poskytovanie sprostredkovania a poradenstva v oblasti kryptoaktív, nie je možné riadiť sa v tejto oblasti národnou úpravou v zákone č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ustanovenie odseku 1 preto upravuje, že na poskytovanie poradenstva v oblasti kryptoaktív, ktoré sa poskytuje podľa nariadenia MiCA, sa neuplatňuje zákon č. 186/2009 Z. z.

Ustanovením odseku 2 sa v súlade s nariadením MiCA (napr. čl. 60 ods. 7 písm. i), čl. 62 ods. 2 písm. q)) vyžaduje, aby fyzické osoby, ktoré poskytujú poradenstvo alebo informácie o kryptoaktívach alebo služby kryptoaktív v mene poskytovateľa služieb kryptoaktív, mali potrebné odborné znalosti a schopnosti na plnenie svojich povinností, pričom terminológia použitá v ustanoveniach tohto paragrafu vychádza z anglického znenia nariadenia MiCA.

Nariadenie MiCA v čl. 81 ods. 7 požaduje, aby členské štáty uverejnili kritériá, ktoré sa majú používať na posudzovanie odborných znalostí a schopností fyzických osôb, ktoré poskytujú poradenstvo alebo informácie o kryptoaktívach alebo služby kryptoaktív v mene poskytovateľov služieb kryptoaktív poskytujúcich poradenstvo v oblasti kryptoaktív. Vzhľadom na to, že tieto kritériá môžu byť veľmi podrobné a môžu sa veľmi dynamicky meniť spolu s tým, ako sa vyvíja trh s kryptoaktívami, je vhodné ich stanoviť podzákonnou normou – opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska. V odseku 3 je preto splnomocňovacie ustanovenie na vydanie tohto opatrenia.

Odsekom 4 sa zakladá povinnosť pre poskytovateľov služieb kryptoaktív, aby zabezpečovali odbornú prípravu fyzických osôb, ktoré v jeho mene poskytujú poradenstvo alebo informácie o kryptoaktívach alebo o službách kryptoaktív, pričom táto odborná príprava musí byť rozsahu kritérií ustanovených v opatrení Národnej banky Slovenska najmenej raz ročne a vždy pred tým, ako takáto fyzická osoba začne poskytovať poradenstvo alebo informácie o kryptoaktívach alebo o službách kryptoaktív v mene tohto poskytovateľa služieb kryptoaktív. Dodržiavanie týchto povinností je poskytovateľ služieb kryptoaktív povinný preukázať na požiadanie Národnej banky Slovenska.

K § 5

Stanovuje sa povinnosť pre poskytovateľov služieb kryptoaktív, emitentov tokenov naviazaných na aktíva, banky, ktoré sú oprávnené emitovať tokeny naviazané na aktíva, banky a inštitúcie elektronických peňazí, ktoré sú oprávnené emitovať tokeny elektronických peňazí, a finančné subjekty, ktoré sú oprávnené poskytovať služby kryptoaktív, predkladať Národnej banke Slovenska v súlade s čl. 94 ods. 1 písm. a) nariadenia MiCA informácie (výkazy, hlásenia a iné správy), na základe ktorých by Národná banka Slovenska ako orgán dohľadu mohla posudzovať, či dané subjekty spĺňajú nariadenie MiCA. Z tohto dôvodu sa do zákona dopĺňa splnomocňovacie ustanovenie pre Národnú banku Slovenska na vydanie opatrenia, ktoré upraví

ich vzory, štruktúru, rozsah, obsah, formu, členenie, termíny, spôsob, postup a miesto predkladania týchto informácií vrátane metodiky na ich vypracúvanie.

Ďalej sa ustanovuje, že ak predložené výkazy, hlásenia a iné správy nezodpovedajú ustanovenej metodike alebo ak vzniknú dôvodné pochybnosti o ich správnosti alebo úplnosti, povinné osoby musia na vyžiadanie Národnej banky Slovenska predložiť podklady a podať vysvetlenia v ňou určených lehotách.

K § 6

Ustanovením tohto paragrafu sa implementujú požiadavky čl. 42 ods. 3 a čl. 84 ods. 3 nariadenia MiCA, teda, že členské štáty nesmú uložiť žiadne predchádzajúce podmienky v súvislosti s výškou kvalifikovaného podielu, ktorý je potrebné nadobudnúť podľa nariadenia MiCA (Slovenská republika žiadne takéto podmienky neustanovila), a najmä nesmú povoliť svojim príslušným orgánom dohľadu skúmať navrhované nadobudnutie z hľadiska hospodárskych potrieb trhu.

K § 7

V súlade s čl. 93 sa Národná banka Slovenska ustanovuje za orgán dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa nariadenia MiCA. Vzhľadom na to, že v Slovenskej republike je jednotný dohľad nad finančným trhom vykonávaný práve Národnou bankou Slovenska, je jej zvolenie za príslušný orgán podľa nariadenia MiCA pochopiteľné. Zároveň sa Národnej banke Slovenska odsekom 1 udeľujú všetky právomoci v oblasti dohľadu nad dodržiavaním ustanovení nariadenia MiCA.

Národná banka Slovenska uplatňuje tieto právomoci v oblasti dohľadu a vyšetrovania vo vzťahu k osobám ponúkajúcim kryptoaktíva verejnosti alebo poskytovateľom služieb kryptoaktív a tiež vo vzťahu k osobám, na ktoré sa vzťahuje hlava VI nariadenia MiCA, ktoré sa týka predchádzaniu a zákazu zneužívania trhu zahŕňajúceho kryptoaktíva.

Odsekom 3 sa implementuje čl. 115 ods. 3 druhá veta nariadenia MiCA, podľa ktorej členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány dostali informácie a konečný rozsudok v súvislosti s každou udelenou trestnou sankciou a následne ich predložili Európskemu orgánu dohľadu – Európskemu orgánu dohľadu pre bankovníctvo a Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy. Národná banka Slovenska ako orgán dohľadu udeľujúci povolenie k činnosti podľa nariadenia MiCA je podľa § 23 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov informovaná jednak o začatí trestného stíhania proti právnickej osobe, ktorá spadá pod dohľad Národnej banky Slovenska, ale aj o právoplatnom skončení trestného stíhania. Po takomto upovedomení Národná banka Slovenska zabezpečí vyžiadanie tohto rozsudku, proti ktorému už nie je prípustný opravný prostriedok. Tento konečný rozsudok je Národná banka Slovenska povinná predložiť príslušnému Európskemu orgánu dohľadu (Európskemu orgánu pre bankovníctvo a Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy).

K § 8

Ustanovujú sa právomoci Národnej banky Slovenska ukladať opatrenia na nápravu a pokuty. Ak osoba, na ktorú sa vzťahuje tento zákon a nariadenie MiCA, poruší niektorú z povinností danú týmito právnymi predpismi, môže Národná banka Slovenska v súlade s čl. 111 nariadenia MiCA uložiť opatrenie na nápravu alebo pokutu. Pri určovaní druhu a úrovne sankcie berie Národná banka Slovenska do úvahy všetky relevantné okolnosti podľa čl. 112 nariadenia MiCA, tak aby uložené sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce. Vzhľadom na to, že správne sankcie a iné správne opatrenia sú v nariadení MiCA dostatočne upravené a jasne rozpísané, na základe dohody s Národnou bankou Slovenska ako príslušným orgánom bolo rozhodnuté, že nie je účelné ich duplicitne regulovať v zákone. Obdobný postup v oblasti

finančného trhu sa využíva aj pri iných nariadeniach EÚ obsahujúcich ustanovenia o sankciách, ktoré ukladá Národná banka Slovenska za porušenie povinností podľa týchto nariadení. V súlade s čl. 111 ods. 6 nariadenia MiCA sa rozširujú právomoci príslušného orgánu a Národná banka Slovenska môže ukladať opatrenia a sankcie aj podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Medzi opatrenia a sankcie v zmysle zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré rozsahovo presahujú správne sankcie a iné správne opatrenia podľa nariadenia MiCA, patrí napríklad uloženie pokuty v blokovom konaní v zmysle § 35b, vydanie rozkazu o uložení sankcie v zmysle § 35c a uloženie poriadkovej pokuty v zmysle § 38 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 9

Účelom navrhovaného ustanovenia § 9 je zabezpečenie legislatívneho rámca implementujúceho do slovenského právneho poriadku právomoc vydávať opatrenia a naliehavé dočasné opatrenia, ktorú Národná banka Slovenska nadobudne podľa článku 105 nariadenia MiCA. Navrhované ustanovenie reflektuje na judikatúru Súdneho dvora ES v známej právnej kauze Variola [v rozsudku vo veci Fratelli Variola, S.p.A. v. Amministrazione italiana delle finanze dello Stato C-34/73 z 10. 10. 1973, Zbierka ECR 1973, 981], ale taktiež v kauze Komisia proti Talianskej republike [v rozsudku vo veci C-272/83 z 28. 3. 1985, Zbierka ECR 1985, 1057], podľa ktorej je možné do vnútroštátneho právneho poriadku členského štátu EÚ preniesť a začleniť aj obsah a prvky niektorých ustanovení záväzných právnych aktov EÚ/ES (nariadení), pokiaľ sa to vykoná precízne bez zastierania ich komunitárneho pôvodu a bez modifikácie ich obsahu. Pre úplnosť možno uviesť, že táto judikatúra Súdneho dvora ES bola v SR využitá napríklad už aj v rámci tzv. generálneho zákona o eure (zákona č. 659/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov).

V odseku 1 ustanovenia sa v súlade so znením čl. 105 nariadenia MiCA upravuje podstata právomocí, t. j. právomoc zakázať alebo obmedziť uvádzanie na trh, distribúciu alebo predaj príslušných kryptoaktív alebo kryptoaktív s určitými vlastnosťami alebo zakázať alebo obmedziť určitú finančnú činnosť alebo postup dohliadaného subjektu, resp. inej osoby (vyplývajúcej z nariadenia MiCA). Podmienky, kedy je Národná banka Slovenska ako príslušný orgán oprávnená vydať rozhodnutie, sú vymedzené v článku 105 ods. 2 nariadenia MiCA. Takéto opatrenie je správnym aktom sui generis, ktorý na rozdiel od správneho rozhodnutia upravuje povinnosti relatívne neurčitej množiny adresátov. Obsahové náležitosti takéhoto rozhodnutia sú vymedzené v odseku 2 ustanovenia s odkazom na príslušné ustanovenia nariadenia MiCA.

V odseku 3 je upravená otázka zverejňovania rozhodnutí o vydaní opatrenia alebo rozhodnutí o vydaní dočasného naliehavého opatrenia. Tieto rozhodnutia sa bezodkladne zverejňujú na webovom sídle Národnej banky Slovenska.

Národná banka Slovenska bude mať povinnosť (podľa odseku 4 ustanovenia) zrušiť takéto rozhodnutie v prípade, ak pominuli dôvody na jeho vydanie (uvedené v rozhodnutí).

Vzhľadom na zvláštnu povahu rozhodnutia, ktoré nie je výsledkom konania vedeného s určitými účastníkmi administratívneho (resp. správneho) konania, odsek 5 vylučuje aplikáciu ustanovení o konaní vo veciach dohľadu podľa zákona č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a osobitných predpisov, resp. aplikáciu všeobecných predpisov o správnom konaní na rozhodovanie o vydaní takéhoto opatrenia alebo o vydaní dočasného naliehavého opatrenia.

Otázka nadobudnutia záväznosti, právoplatnosti a vykonateľnosti spomínaných rozhodnutí je upravená v odseku 6. V súlade so základnými princípmi právneho štátu nemôže

rozhodnutie nikoho zaväzovať skôr, ako mal možnosť sa s ním zoznámiť. Pokiaľ sa nejedná o dočasné naliehavé opatrenie, dotknuté subjekty by mali dostať primeranú lehotu na to, aby svoje správanie prispôbili novým povinnostiam uloženým v rozhodnutí. Vzhľadom na osobitnú povahu takéhoto rozhodnutia sa zároveň navrhuje, aby voči takýmto rozhodnutiam nebol prípustný opravný prostriedok. V súlade s čl. 113 nariadenia MiCA sú rozhodnutia o vydaní opatrenia a rozhodnutia o vydaní dočasného naliehavého opatrenia preskúmateľné správnym súdom.

V záujme zabezpečenia vysokej transparentnosti ohľadom pripravovaného opatrenia (nie však dočasného naliehavého opatrenia, pri ktorom, z povahy veci, takýto postup nie je možný) sa v odseku 7 navrhuje, aby Národná banka Slovenska mohla zverejniť návrh takéhoto rozhodnutia o vydaní opatrenia a stanoviť lehotu, do ktorej môže verejnosť, resp. týmto opatrením dotknuté osoby, podávať vo vzťahu k takémuto návrhu podnety. Národná banka Slovenska následne bude mať povinnosť uviesť v odôvodnení vydaného opatrenia ako sa s podnetmi vysporiadala a v prípade, ak to uzná za opodstatnené, bude môcť pripravované opatrenie pred jeho vydaním upraviť. Predmetná konzultácia nevyplýva z vyššie uvedených ustanovení nariadenia MiCA a odlišuje sa od povinnej konzultácie podľa nariadenia MiCA.

K § 10

Ustanovením sa implementuje čl. 94 ods. 1 písm. aa) nariadenia MiCA, podľa ktorého ak nie sú k dispozícii žiadne iné účinné prostriedky na dosiahnutie ukončenia porušovania tohto nariadenia a aby sa zabránilo riziku závažného poškodenia záujmov klientov alebo držiteľov kryptoaktív, môže Národná banka Slovenska za okolností a podmienok presne vymedzených v nariadení MiCA vydať opatrenie, cieľom ktorého je v súlade s nariadením MiCA

- odstrániť alebo obmedziť prístup k online rozhraniu alebo nariadiť výslovné zobrazenie upozornenia klientom a držiteľom kryptoaktív pri prístupe k online rozhraniu,
- nariadiť poskytovateľovi hostingových služieb, aby odstránil, deaktivoval alebo obmedzil prístup k online rozhraniu, alebo
- nariadiť registrom alebo registrátorom domén, aby vymazali presne stanovený názov domény a umožnili dotknutému príslušnému orgánu zaregistrovať ho.

Obsahové náležitosti takéhoto rozhodnutia sú vymedzené v odseku 2 najmä s odkazom na čl. 94 ods. 1 písm. aa) nariadenia MiCA. Rozhodnutie teda musí obsahovať

- a) presné vymedzenie online rozhrania alebo domény, na ktoré sa opatrenie vzťahuje,
- b) určenie jedného alebo viacerých cieľov opatrenia podľa čl. 94 ods. 1 písm. aa) body i) až iii) nariadenia MiCA,
- c) určenie, či rozhodnutie vykoná Národná banka Slovenska, alebo o jeho vykonanie požiada tretiu stranu alebo verejný orgán, napríklad Národný bezpečnostný úrad,
- d) odôvodnenie obsahujúce identifikáciu porušovania nariadenia MiCA, rizika závažného poškodenia záujmov klientov alebo držiteľov kryptoaktív vyplývajúce z tohto porušovania, účinných prostriedkov na dosiahnutie ukončenia tohto porušovania, ktoré Národná banka Slovenska využila a splnenie ďalších podmienok podľa čl. 94 ods. 1 písm. aa) nariadenia MiCA,
- e) poučenie o opravnom prostriedku, preskúmateľnosti správnym súdom a podmienkach pre zrušenie opatrenia.

V odseku 3 je upravená otázka zverejňovania rozhodnutí o týchto opatreniach. Rozhodnutie o opatrení sa oznámi verejnosti zverejnením na webovom sídle Národnej banky Slovenska, kde sa zverejní celé rozhodnutie.

Podľa odseku 4 Národná banka Slovenska bude mať povinnosť zrušiť takéto rozhodnutia v prípade, ak pominuli dôvody na ich vydanie.

Vzhľadom na zvláštnu povahu rozhodnutia, ktoré nemusí byť výsledkom konania vedeného s určitými účastníkmi administratívneho (resp. správneho) konania, odsek 5 vylučuje aplikáciu ustanovení o konaní vo veciach dohľadu podľa zákona č. 747/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a osobitných predpisov, resp. aplikáciu všeobecných predpisov o správnom konaní na rozhodovanie o vydaní alebo zrušení opatrenia.

Otázka nadobudnutia záväznosti, právoplatnosti a vykonateľnosti spomínaných rozhodnutí je upravená v odseku 6. Vzhľadom na osobitnú povahu takéhoto rozhodnutia sa zároveň navrhuje, aby voči takýmto rozhodnutiam nebol prípustný opravný prostriedok a v súlade s čl. 113 nariadenia MiCA boli takéto rozhodnutia o vydaní opatrenia preskúmateľné správnym súdom.

Vzhľadom na to, že reálne vykonanie tejto právomoci sa môže uskutočniť v súčinnosti s Národným bezpečnostným úradom podľa § 27c zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odseky 7 a 8 riešia takýto postup.

Odsekom 9 sa ustanovuje, že na účely identifikácie porušovania nariadenia MiCA, napríklad čo sa týka overenia, či podozrivý subjekt umožňuje registráciu slovenským klientom, je zamestnanec Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu oprávnený používať identifikačné údaje inej fyzickej osoby s jej súhlasom alebo údaje fiktívnej osoby.

K § 11

Ak nie je v zákone a nariadení MiCA ustanovené inak, na konanie podľa tohto zákona a nariadenia MiCA sa vzťahuje zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K § 12

Prechodným ustanovením sa implementuje čl. 143 ods. 3 nariadenia MiCA, podľa ktorého poskytovatelia služieb kryptoaktív, ktorí poskytovali svoje služby v súlade so živnostenským zákonom pred 30. decembrom 2024, môžu v tom pokračovať až do 1. júla 2026 alebo dovtedy, pokiaľ im nebude udelené alebo odmietnuté udelenie povolenia podľa článku 63 nariadenia MiCA, podľa toho, čo nastane skôr.

Na základe odporúčania Národnej banky Slovenska dôvodom využitia maximálnej lehoty podľa čl. 143 ods. 3 nariadenia MiCA bolo, že subjekty, ktoré v súčasnosti poskytujú v súlade so živnostenským zákonom služby peňaženky a služby zmenárne virtuálnej meny alebo služby a činnosti, ktoré svojím obsahom spĺňajú znaky služieb kryptoaktív, doteraz na rozdiel od subjektov s obdobnou činnosťou v iných členských štátoch, nemali skúsenosť s reguláciou finančného trhu. Ide väčšinou o malé subjekty s limitovanými zdrojmi. Z týchto dôvodov sa dá predpokladať, že na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z prichádzajúcej regulácie, budú potrebovať určitý čas. Skrátenie prechodného obdobia by mohlo spôsobiť, že mnohé z týchto subjektov by nestihli získať povolenie na poskytovanie služieb kryptoaktív v prechodnom období a museli by do získania príslušného povolenia ukončiť svoju činnosť.

K čl. II, III, VI, VII a XII

Vzhľadom na to, že nariadenie MiCA obsahuje definíciu kryptoaktíva, boli identifikované zákony, v ktorých bolo taktiež treba zohľadniť túto novú definíciu kryptoaktíva, ako aj nahradiť pojem „virtuálna mena“ pojmom „kryptoaktívum“, ktoré v sebe subsumuje aj pojem virtuálna mena. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že definícia kryptoaktíva ako takého nie je obmedzená rozsahom pôsobnosti nariadenia MiCA. Tzn. že hoci sa na niektoré kryptoaktíva nariadenie MiCA nevzťahuje, tieto kryptoaktíva spadajú pod definíciu kryptoaktíva podľa čl. 3 ods. 1 bod 5 nariadenia MiCA. Z tohto dôvodu sa preto v osobitných článkoch II, III, VI, VII a XII novelizujú zákony, v ktorých sa vyskytuje pojem virtuálna mena.

Pri posudzovaní obsahového vymedzenia pojmu „kryptoaktívum“ treba na účely trestných kódexov vychádzať z čl. 3 ods. 5 nariadenia MiCA: *„kryptoaktívum je digitálne vyjadrenie hodnoty alebo práva, ktoré možno prevádzať a elektronicky uchovávať použitím technológie distribuovanej databázy transakcií alebo podobnej technológie“*, pretože ide o priamo aplikovateľný právny akt EÚ.

K čl. IV

Novela zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

K bodu 1, 2 a 3 [§ 3 ods. 2 písm. a), § 80ao, príloha č. 2]

Na základe nariadenia MiCA, ktoré predstavuje harmonizovaný rámec pre trhy s kryptoaktívami a ktorým sa ustanovujú osobitné pravidlá pre kryptoaktíva a súvisiace služby a činnosti vrátane povoľovania s pôsobnosťou pre celú Európsku úniu, budú emitenti tokenov naviazaných na aktíva, poskytovatelia služieb kryptoaktív a iné osoby oprávnené vykonávať činnosť v oblasti kryptoaktív potrebovať povolenie od Národnej banky Slovenska na výkon definovaných činností súvisiacich s kryptoaktívami. Z tohto dôvodu je nutné činnosť týchto osôb vyňať spod pôsobnosti živnostenského zákona. Činnosť poskytovateľov služieb kryptoaktív a činnosť emitentov tokenov naviazaných na aktíva a emitentov tokenov elektronických peňazí sa pridáva do § 3 ods. 2 písm. a), t. j. medzi činnosti, ktoré nie sú živnosťou.

Živnostenské oprávnenie už nebude pre služby spadajúce do pôsobnosti nariadenia MiCA dostačujúce, avšak v súlade s prechodným ustanovením bude možné poskytovať služby na základe už platného živnostenského oprávnenia (oprávnenie na poskytovanie služby zmenárne virtuálnej meny alebo služby peňaženky virtuálnej meny alebo služby a činnosti, ktoré svojím obsahom spĺňajú znaky služieb kryptoaktív podľa nariadenia MiCA) po obmedzenú dobu – v súlade s čl. 143 ods. 3 nariadenia MiCA až do 1. júla 2026 alebo do dňa udelenia povolenia alebo odmietnutia udelenia povolenia na činnosť poskytovateľa služieb kryptoaktív podľa nariadenia MiCA, podľa toho, čo nastane skôr.

Z uvedeného vyplýva, že je potrebné doplniť prechodné ustanovenie v živnostenskom zákone tak, aby existujúce osoby so živnostenským oprávnením vydaným do 30. decembra 2024, ktoré uskutočňujú svoju podnikateľskú činnosť s predmetom činnosti definovaným podľa živnostenského zákona ako živnosť, ktorá svojím obsahom spĺňa znaky poskytovania služieb zmenárne virtuálnej meny alebo poskytovania služieb peňaženky virtuálnej meny alebo poskytovania služby alebo činnosti, ktorá svojím obsahom spĺňa znaky služieb kryptoaktíva podľa nariadenia MiCA, mohli vykonávať svoju podnikateľskú činnosť až do udelenia povolenia podľa nariadenia MiCA, najneskôr však do 1. júla 2026.

V súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia MiCA priamo aplikovateľnej definície služieb kryptoaktív (čl. 3, bod 16 a nasl.) je potrebné sa vysporiadať nielen so subjektami uskutočňujúcimi svoju podnikateľskú činnosť v predmetoch podnikania viazaných – regulovaných živností „poskytovanie služby zmenárne virtuálnej meny“ a „služby peňaženky virtuálnej meny“, ale aj – a o to precíznejšie – i s podnikateľskými subjektami podnikajúcimi v oblasti voľných živností, tak a) definične nespádajúcich pod vymedzenie čl. 3, bod 16 a nasl. nariadenia, ako i b) obsahovo aktuálne podobnými novej legislatívnej definícii (nahradzujúcej pojem virtuálna mena pojmom kryptoaktívum), ktoré boli vydané subjektom pred účinnosťou novelizácie prostredníctvom zákona č. 279/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s účinnosťou od 1. novembra 2020, ktorým sa predmetné živnosti č. 82a a 82b stali viazanými živnosťami. Aj napriek tomu, že sa živnosti č. 82a a 82b stali viazanými, pričom ich súčasne navrhovaný zákon ruší, existuje stále riziko, že bude zo strany podnikateľských subjektov snaha obchádzať tento zákon prostredníctvom slobody formulácie predmetu podnikania voľných živností. Preto prechodné ustanovenie obsahuje formuláciu „poskytovanie služby a činnosti, ktoré svojím obsahom spĺňajú znaky služieb kryptoaktív“ podľa nariadenia MiCA, ktoré by mali rovnako podliehať povoleniu vydanému Národnou bankou Slovenska. Uvedené je žiaduce a významné najmä s ohľadom na zabránenie obchádzania plnenia regulačných požiadaviek záujemcov o podnikanie prostredníctvom slobody formulácie predmetu podnikania voľných živností.

K čl. V

Novela zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

K bodu 1, 2, 3 a 42 [§ 2 ods. 2 písm. o) až q), § 2 ods. 18 až 20, § 122yh]

Ustanovenia sú transpozíciou čl. 146 nariadenia MiCA, ktorým sa rozširuje príloha smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013) v platnom znení (ďalej len „smernica CRD“) o nové vzájomne uznávané činnosti bánk.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách bankové povolenie v SR historicky koncipuje tak, že všetky bankové činnosti z prílohy I smernice 2013/36/EÚ (zoznam vzájomne uznávaných bankových činností) sa zapisujú do bankového povolenia. Ide o systém tzv. „užšej licencie“, kedy banky pred vykonávaním nejakej činnosti z tejto prílohy musia požiadať NBS o udelenie povolenia na výkon tejto činnosti. Z tohto dôvodu nové činnosti súvisiace s kryptoaktívami, o ktoré sa rozšírila príloha smernice 2013/36/EÚ, musia mať slovenské banky zapísané v bankovom povolení, ak ich chcú vykonávať. Uvedené je v súlade aj s recitálom 44 nariadenia MiCA, ako aj s odpoveďou Európskej komisie, ktorú v tejto súvislosti oslovilo Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Národná banka Slovenska vzniesla v rámci pripomienkového konania pripomienku, v odôvodnení ktorej poukázala na kompetenciu Európskej centrálnej banky udeľovať a odoberať bankové povolenia v krajinách zúčastnených v tzv. jednotnom mechanizme dohľadu, čo by znamenalo administratívne a časovo náročný licenčný proces pre banky. Keďže banky majú v kontexte nariadenia MiCA najprivilegovanejšie postavenie, pretože budú môcť bez osobitnej licencie podľa nariadenia MiCA vykonávať všetky základné okruhy činnosti podľa MiCA, z týchto vyššie uvedených dôvodov sa pristúpilo k zjednodušenému postupu rozšírenia bankovej licencie na vykonávanie činnosti podľa § 2 ods. 2 písm. o) až q) – t. j. činnosti vydávania tokenov elektronických peňazí, činnosti vydávania

tokenov naviazaných na aktíva a na poskytovanie služieb kryptoaktív podľa nariadenia MiCA. To znamená, že banka pred tým, ako začne vykonávať tieto činnosti, oznámi Národnej banke Slovenska svoj zámer vykonávať činnosť podľa § 2 ods. 2 písm. o), p) alebo q) a Národná banka Slovenska tejto banke túto činnosť zapíše do bankového povolenia. Samozrejme banka pri vykonávaní takýchto činností musí dodržiavať všetky povinnosti, ktoré jej vyplývajú z nariadenia MiCA. Zároveň sa na základe pripomienky Národnej banky Slovenska v súlade s nariadením MiCA a smernicou CRD do § 2 dopĺňa ustanovenie, podľa ktorého zahraničnej banky z tretej krajiny (t. j. mimo územia SR) nemôže udeliť povolenie podľa § 8 pre jej pobočku na vykonávanie bankových činností – vydávanie tokenov elektronických peňazí, vydávanie tokenov naviazaných na aktíva, ani poskytovanie služieb kryptoaktív.

Vzhľadom na zmenu názvu už aktuálne existujúcej bankovej činnosti podľa § 2 ods. 2 písm. o), je potrebné z dôvodu právnej istoty doplniť aj prechodné ustanovenie.

K bodu 4 [§ 3 ods. 1]

Z hľadiska zrozumiteľnosti sa precizuje ustanovenie, podľa ktorého podnikat' v oblasti prijímania vkladov a iných návratných zdrojov od verejnosti sa môže v Slovenskej republike len na základe bankového povolenia.

K bodom 5 až 11, 41 a 42 [§ 7 ods. 2 písm. e), § 7 ods. 14, § 8 ods. 2 písm. c), § 9 ods. 4, § 9 ods. 5, § 50 ods. 11 a § 122yg]

Osoba zabezpečujúca plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu podľa § 20 ods. 2 písm. h) zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa dopĺňa do zoznamu funkcií, ktoré podliehajú schvaľovaniu Národnou bankou Slovenska/Európskou centrálnou bankou. Účelom je najmä obozretný dohľad, pretože táto osoba zodpovedá za dôležitú oblasť v banke a pobočke zahraničnej banky. V tejto súvislosti sa legislatívne upravujú aj súvisiace ustanovenia zákona o bankách. Zároveň sa dopĺňa aj prechodné ustanovenie, podľa ktorého sú banky a pobočky zahraničných bánk podľa § 8 povinné požiadať Národnú banku Slovenska o súhlas na výkon funkcie takejto osoby, ktorá túto činnosť vykonáva pred účinnosťou novely. Účelom je, aby aj existujúce osoby, ktoré zabezpečujú plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu, boli posúdené z hľadiska zákonných požiadaviek a schválené Národnou bankou Slovenska.

K bodom 12 až 23 [§ 20a, 20aa, 20ab, 20b a 20c]

Na základe poznatkov aplikačnej praxe sa precizuje transpozícia čl. 21a a 21b smernice CRD. Doterajšie ustanovenie § 20a ods. 8 sa presúva do samostatného § 20aa, tzn. Národná banka Slovenska ako orgán dohľadu bude schvaľovať výnimku z povinnosti získať súhlas podľa § 20a. V súčasnosti takúto výnimku neschvaľuje a § 20a ods. 8 sa spolieha na seba vyhodnotenie finančnej holdingovej spoločnosti alebo zmiešanej finančnej holdingovej spoločnosti a následné konkludentné odsúhlasenie výnimky, čo by v aplikačnej praxi mohlo spôsobovať problémy. Presunutie ustanovenia § 20a ods. 8 do samostatného § 20aa si vyžiadalo aj presun ustanovení § 20a ods. 12 až 19 do samostatného § 20ab a následné legislatívno-technické úpravy v § 20a, 20b a 20c. Niektoré ustanovenia z § 20a boli presunuté bez vecných zmien do § 20aa a § 20ab. Čo sa týka odôvodnenia § 20a, zostáva v platnosti odôvodnenie, ktoré bolo k § 20a uvedené v zákone č. 340/2020 Z. z., ktorým sa tento paragraf doplnil do zákona o bankách.

Podľa § 20aa postupuje finančná holdingová spoločnosť a zmiešaná finančná holdingová spoločnosť, ktorá podá Národnej banke Slovenska žiadosť o udelenie výnimky z povinnosti získať súhlas na vykonávanie činnosti finančnej holdingovej spoločnosti

a zmiešanej finančnej holdingovej spoločnosti. Ak takáto spoločnosť spĺňa podmienky uvedené v § 20aa ods. 2, Národná banka Slovenska jej takúto výnimku udelí. Udelenie takejto výnimky neznamena, že sú tieto spoločnosti vyňaté z rozsahu konsolidácie podľa tohto zákona alebo nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013) v platnom znení (ďalej len „nariadenie CRR“).

Ustanovenia § 20ab ods. 1 až 5 sú transpozíciou čl. 21a ods. 8 a 9 smernice CRD upravujú výmenu informácií a spoluprácu medzi Národnou bankou Slovenska s príslušnými orgánmi v inom členskom štáte na účely prijímania spoločných rozhodnutí, riešenia situácie, keď sa nepodari dosiahnuť spoločné rozhodnutie vrátane príslušných lehôt. § 20ab ods. 6 sa transponuje ustanovenie čl. 21a ods. 10 smernice CRD a upravuje sa ním dĺžka trvania konania. § 20a ods. 7 transpozíciou čl. 21a ods. 5 smernice CRD a zaisťuje monitorovanie dodržiavania podmienok, za ktorých bol udelený súhlas. Taktiež je doplnené oprávnenie Národnej banky Slovenska žiadať od finančnej holdingovej spoločnosti alebo zmiešanej finančnej holdingovej spoločnosti informácie potrebné na zisťovanie dodržiavania podmienok udelenia súhlasu podľa § 20a alebo výnimky podľa § 20aa. Zároveň je upravené aj vymieňanie týchto informácií medzi Národnou bankou Slovenska a príslušnými orgánmi dohľadu v inom členskom štáte. § 20ab ods. 8 a 9 sú transpozíciou čl. 21a ods. 2 písm. e) smernice CRD a upravujú poskytovanie informácií Národnej banke Slovenska na účely dohľadu. Náležitosti žiadosti o udelenie súhlasu podľa § 20a ods. 1 a žiadosti o udelenie výnimky podľa § 20aa ods. 1 a dokladov priložených k žiadosti, ako aj ďalšie informácie potrebné na posúdenie splnenia podmienok podľa § 20a ods. 5 a § 20aa ods. 2 sa upraví Opatrením Národnej banky, na vydanie ktorého ju splnomocňuje ustanovenie § 20ab ods. 10.

Zmeny v § 20b ods. 1 sú legislatívno-technického charakteru a súvisia s opravou vnútorných odkazov v zákone. Zmeny v § 20c ods. 5 súvisia s úplnou transpozíciou čl. 21b ods. 5 smernice CRD a ustanovuje metodiku určovania celkovej hodnoty aktív na účely odsekov 4, 6, 7 a § 122yd.

K bodu 24 [§ 27 ods. 7]

Precizovaním ustanovenia sa dosiahne spresnenie transpozície čl. 104b ods. 1 smernice CRD, tzn. že banka je povinná mať vlastný systém hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu, ktorý považuje za primeraný na krytie rizík, ktorým je alebo môže byť vystavená, a potenciálnych strát vyplývajúcich zo stresových scenárov vrátane tých, ktoré boli zistené stresovými testami podľa § 6 ods. 27.

K bodu 25 [§ 33d ods. 13]

Precizovaním ustanovenia sa dosiahne spresnenie transpozície úvodnej vety čl. 131 ods. 10 smernice CRD. Národná banka Slovenska teda na základe posúdenia s využitím podkategórií a hraničných výsledkov podľa odseku 12 môže pristúpiť k postupu vymedzenému v § 33d ods. 13 písm. a) až c).

K bodu 26 [§ 40 ods. 2]

Cieľom navrhovanej zmeny je odstrániť nadbytočnú špecifikáciu konkrétnej časti registra účtovných závierok, do ktorej sa ukladajú jednotlivé dokumenty. Predmetná špecifikácia je upravená v § 23 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, na ktorý ustanovenie odkazuje. Zároveň sa aktualizuje poznámka pod čiarou k odkazu 40 s ohľadom na legislatívnu zmenu – zákon č. 540/2007 Z. z. bol zrušený zákonom 423/2015 Z. z.

K bodom 27 až 32 [§ 44 ods. 5, 6, 9, 10, 11 a 14]

Novým znením § 44 ods. 5 a 6 a vypustením odseku 7 sa úplne transponuje čl. 119 ods. 2 smernice CRD. Ak sa dcérska spoločnosť, ktorá je bankou, nezahrnie do dohľadu na konsolidovanom základe v rámci jedného z prípadov ustanovených v článku 19 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, príslušné orgány dohľadu členského štátu, v ktorom má sídlo táto dcérska spoločnosť, môžu požiadať materskú spoločnosť o informácie, ktoré môžu uľahčiť ich dohľad nad touto dcérskou spoločnosťou. Zároveň bolo potrebné zapracovať legislatívno-technické úpravy pri vnútorných odkazoch v súvislosti s vypustením odseku 7.

K bodu 33 [§ 44 ods. 15]

Doplňa sa nové ustanovenie s cieľom dôslednej transpozície čl. 2 ods. 6 smernice CRD, ktoré ustanovuje, že so subjektami uvedenými v čl. 2 ods. 5 bodoch 3 až 24 smernice CRD sa na účely dohľadu na konsolidovanom základe zaobchádza ako s finančnými inštitúciami.

K bodu 34 [§ 46 ods. 5]

Doplnením nového ustanovenia sa dosiahne úplná transpozícia čl. 109 ods. 5 smernice CDR. S cieľom zabrániť obchádzaniu pravidiel týkajúcich sa odmeňovania je potrebné, aby sa požiadavky ustanovené v § 23a až 23d uplatňovali na zamestnancov dcérskych spoločností, na ktoré sa nevzťahuje táto smernica, na individuálnom základe, ak:

- a) dcérska spoločnosť je buď správcovskou spoločnosťou alebo obchodníkom s cennými papiermi, ktorý poskytuje investičné služby a vykonáva investičné činnosti uvedené v § 6 ods. 1 písm. b) až d), f) a g) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, a
- b) títo zamestnanci boli poverení výkonom profesionálnych činností, ktoré majú priamy významný vplyv na rizikový profil alebo podnikanie inštitúcií v rámci skupiny

K bodom 35 a 36 [§ 47 ods. 1 a 5]

Legislatívno-technické úpravy súvisiace s doplnením nových ustanovení v § 47 ods. 19 až 21.

K bodom 37 až 39 [§ 47 ods. 15 písm. c) a m) a § 47 ods. 16]

Úpravou a doplnením príslušných ustanovení sa dosiahne úplná harmonizácia čl. 113 ods. 3 a 4 smernice CDR. Ustanovujú sa prípady, kedy sa Národná banka Slovenska neobráti na Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo). A dopĺňa sa, že lehota podľa § 47 ods. 15 písm. c) sa považuje za lehotu na zmierenie v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

K bodu 40 [§ 47 ods. 19 až 21]

Doplnením nových ustanovení v odsekoch 19 až 21 sa dosiahne úplná transpozícia čl. 111 ods. 1 prvý a druhý pododsek a čl. 111 ods. 2 smernice CRD. Ustanovujú sa prípady, kedy je Národná banka Slovenska orgánom na konsolidovanom základe.

K bodu 43 [príloha bod 14]

Dopĺňa sa transpozičná príloha o nariadenie MiCA, ktoré v čl. 146 novelizuje smernicu CRD, ktorá je transponovaná do zákona o bankách.

K čl. VIII

Novela zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

K bodu 1 [Poznámka pod čiarou k odkazu 1]

Rozšírením poznámky pod čiarou k odkazu 1 sa implementuje čl. 93 ods. 1 nariadenia MiCA.

K bodu 2 [§ 1 ods. 3 písm. a)]

Úpravou ustanovenia sa implementuje čl. 94 ods. 2 nariadenia MiCA a do zákona o dohľade sa dopĺňa, že Národná banka Slovenska v rámci dohľadu nad finančným trhom vykonáva dohľad nad poskytovateľmi služieb kryptoaktív a emitentmi tokenov naviazaných na aktíva, ako aj nad inými osobami, ktorým nariadenie MiCA v oblasti trhu s kryptoaktívami ukladá povinnosti.

K čl. IX

Novela zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

K bodu 1 [§ 176 ods. 5]

Po nadobudnutí účinnosti nariadenia MiCA sa medzi subjekty, ktoré musia mať povolenie od Národnej banky na výkon určitých činností, zaradia aj poskytovatelia služieb kryptoaktív a emitenti tokenov naviazaných na aktíva, ktorí nie sú bankou. Z tohto dôvodu je potrebné zaradiť ich medzi subjekty, na ktoré sa uplatňuje § 176 ods. 1 až 4 zákona č. 7/2005 Z. z.

K bodu 2 [§ 192 ods. 1 až 3]

Ide o dôslednú transpozíciu čl. 25 až 27 smernice 2001/24/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií (Ú. v. EÚ L 125, 5.5.2001; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 6/zv. 4) v platnom znení.

K čl. X

Novela zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Na základe nariadenia MiCA by poskytovanie služieb kryptoaktív, emitovanie tokenov naviazaných na aktíva a emitovanie tokenov elektronických peňazí malo byť považované za finančnú službu v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že vyššie uvedené služby môžu poskytovať aj nové dohliadané subjekty podľa nariadenia MiCA (poskytovatelia služieb kryptoaktív a emitenti tokenov naviazaných na aktíva), je potrebné doplniť tieto subjekty do vymedzenia finančnej služby v § 2 písm. b) zákona č. 266/2005 Z. z.

V aktuálne platnom znení § 2 písm. b) ôsmom bode je vzhľadom na ustanovenia § 12 návrhu zákona o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív a o zmene a doplnení niektorých zákonov vhodné ponechať odkaz na inú osobou s obdobným predmetom

činnosti, ako majú osoby uvedené v prvom až siedmom bode. V prípade doplnenia odkazu aj na ôsmy bod by za finančnú službu museli byť považované aj služby zmenárne virtuálnej meny a služby peňaženky virtuálnej meny, ktoré budú môcť do 1. júla 2026 naďalej poskytovať nedohliadané subjekty, ktoré disponujú iba viazanou živnosťou. Zároveň je v zákone č. 266/2005 Z. z. vhodné špecifikovať, že ustanovenia tohto zákona sa v súlade s recitálom 79 nariadenia MiCA vzťahujú na služby kryptoaktív, iba ak nariadenie MiCA neustanovuje inak.

K čl. XI

Novela zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

K bodu 1, 8, 20, 21, 25 až 27 [§ 1 ods. 2, § 30 ods. 5, § 80 ods. 3 písm. a), § 80 ods. 15, § 82 ods. 2 písm. j), § 82 ods. 4 písm. h), § 86 ods. 19 a 29 a § 86a ods. 1]

V súvislosti so zmenou názvu vzájomne uznávaných činností bánk uvedených v prílohe I smernice CRD, ktorá vyplýva z čl. 146 nariadenia MiCA, je potrebné zosúladiť pojmy aj v príslušných ustanoveniach zákona o platobných službách.

K bodu 2 [§ 1 ods. 3 písm. k) tretí bod]

Navrhovaná právna úprava sa viaže k spresneniu služieb založených na osobitných platobných prostriedkoch alebo obdobných technických prostriedkoch vymedzených v § 1 ods. 3 písm. k) tretieho bodu. Ide o osobitné platobné prostriedky, ktoré môžu byť vydávané na žiadosť orgánu štátnej správy alebo podniku, ktorý nemusí byť orgánom štátnej správy. Aplikačná prax potvrdila existenciu aj podnikov poskytujúcich takéto služby, ktoré nie sú štátnymi orgánmi.

K bodu 3 [§ 1 ods. 3 písm. o)]

Legislatívno-technická úprava, nakoľko sa dopĺňa nové ustanovenie § 97c pre strany poskytujúce službu menovej konverzie v bankomate alebo v mieste predaja. Ak poskytovateľ služieb týkajúcich sa výberu finančných prostriedkov v hotovosti prostredníctvom bankomatov podľa § 1 ods. 3 písm. o) ponúka službu menovej konverzie, vzťahujú sa na neho povinnosti podľa § 97c.

K bodom 4 a 5 [§ 2 ods. 43, § 2 ods. 44 § 3a ods. 1, § 3b ods. 1]

Navrhuje sa spresnenie možnosti poskytovania služby informovania o platobnom účte. V súvislosti s touto zmenou je potrebné vykonať legislatívno-technické zmeny v ďalších ustanoveniach.

K bodu 6 [§ 3 ods. 4]

Na základe aplikačnej praxe sa navrhuje bližšie zosúladiť so znením čl. 59 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/2366 a novo navrhovaným § 97c. Pred poskytnutím služby menovej konverzie je strana ponúkajúca služby menovej konverzie povinná platiteľovi vopred poskytnúť informácie o všetkých poplatkoch vrátane výmenného kurzu a mať súhlas platiteľa s takouto službou.

K bodu 7 [§ 28c ods. 2]

Navrhuje sa spresnenie povinnosti predkladať správy o komplexnom posúdení riadenia prevádzkového rizika a bezpečnostného rizika súvisiacich s poskytovaním platobných služieb.

K bodom 13 a 24 [§ 70 ods. 5 a § 85g ods. 5]

Navrhuje sa spresnenie povinnosti zamestnanca zodpovedného za výkon vnútornej kontroly predkladať správu o plnení kontrolnej činnosti.

K bodu 9 [§ 43 ods. 6]

Na základe aplikačnej praxe sa navrhuje bližšie zosúladienie so znením čl. 60 ods. 2 smernice (EÚ) 2015/2366.

K bodom 10 až 12, 17, 18, 22 a 23 [§ 64 ods. 2 písm. e), § 64 ods. 3 písm. c), § 66 ods. 1 písm. b), § 79a ods. 3, § 79b ods. 3, § 82 ods. 2 písm. e), § 82 ods. 3 písm. c), § 85 ods. 1 písm. b)]

Cieľom je zníženie administratívnej záťaže pre platobné inštitúcie a inštitúcie elektronických peňazí a zároveň nákladov regulovaného subjektu. Ide o zjednocujúcu právnu úpravu vo vzťahu k členom dozornej rady a posudzovaniu ich dôveryhodnosti a odbornej spôsobilosti pre platobnú inštitúciu, poskytovateľa platobných služieb v obmedzenom rozsahu, poskytovateľa služieb informovania o platobnom účte, inštitúciu elektronických peňazí a inštitúciu elektronických peňazí v obmedzenom rozsahu.

K bodu 14 [§ 72 ods. 6]

Na základe aplikačnej praxe sa navrhuje spresnenie, že ustanovenia odsekov 1 až 5 sa nevzťahujú na platobnú inštitúciu, ktorá poskytuje výlučne platobné služby podľa § 2 ods. 1 písm. g) alebo h), tzn. aj len jednu z daných platobných služieb alebo obe zároveň.

K bodom 15, 30 až 37 [§ 74 ods. 1 písm. f), § 97a ods. 2, § 97a ods. 3, § 97a ods. 4, 5, 7 až 10]

Navrhované zmeny sa viažu k limitovanému poskytovateľovi, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe. Dôvodom zmien v § 97a je prehodnotenie limitovaných poskytovateľov na základe usmernenia EBA/GL/2020/02, z ktorého vyplynuli zmeny spojené s vypustením informácií, ktoré sa v aplikačnej praxi ukázali ako nevyužívané. V § 97a ods. 2 sa vypúšťa oznamovacia povinnosť limitovaného poskytovateľa pred plánovaným dňom začatia vykonávania služieb podľa § 1 ods. 3 písm. k) prvého bodu a druhého bodu a nahrádza sa oznamovacou povinnosťou podľa § 97a ods. 9.

V nadväznosti na vypustenie § 97a ods. 3 a 8 je potrebné prečíslovať niektoré vnútorné odkazy. V § 97a ods. 4 sa spresňuje, že limitovaný poskytovateľ je povinný oznamovať len podstatné zmeny. Za podstatnú zmenu sa považuje napríklad:

- a) zmena, ktorá má podstatný vplyv na už oznámené informácie, a to v spojitosti so zmenou osobitného platobného prostriedku (ide o zmenu takých informácií, ktoré v spojitosti s osobným platobným prostriedkom limitovaný poskytovateľ už oznámil Národnej banke Slovenska na základe prvého oznámenia),
- b) zámer limitovaného poskytovateľa zvýšiť počet poskytovateľov tovaru alebo služieb,
- c) zámer limitovaného poskytovateľa rozšíriť svoje pôsobenie aj v inom členskom štáte (napríklad ak limitovaný poskytovateľ pôsobil napríklad len v Trenčianskom kraji a má zámer pôsobiť aj v Bratislavskom kraji alebo limitovaný poskytovateľ pôsobil len na území Slovenskej republiky a má zámer pôsobiť aj v Českej republike),
- d) zámer limitovaného poskytovateľa poskytovať ďalší osobitný platobný prostriedok (napríklad ak limitovaný poskytovateľ používal osobitný platobný prostriedok kartu v hmotnej podobe a rozhodne sa používať aj virtuálnu kartu, mobilnú aplikáciu a pod.),
- e) zámer limitovaného poskytovateľa zmeniť sortiment tovarov alebo služieb (napríklad ak limitovaný poskytovateľ okrem doteraz poskytovaného sortimentu služieb viažuceho sa

k dopravnej karte, ktorú je možné použiť výlučne na platbu cestovného (ako platobný prostriedok) a len v obmedzenej sieti má zámer poskytovať aj stravovacie služby a pod.).

K bodu 16 [§ 79a ods. 2]

Navrhuje sa spresnenie výšky základného imania pre poskytovateľov platobných služieb v obmedzenom rozsahu pre jednotlivé druhy platobných služieb. Navrhovanou zmenou dochádza k zníženiu požiadavky na počiatočný kapitál na polovicu súčasného stavu. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015) v platnom znení síce umožňuje neuplatňovať túto požiadavku, takýto stav by však z prudenciálneho hľadiska nebol žiaduci a nebol by ani v súlade s aplikačnou praxou Národnej banky Slovenska.

K bodu 19 [§ 79b ods. 8]

Na základe aplikačnej praxe sa spresňuje aplikácia predchádzajúceho súhlasu pre poskytovateľa platobnej služby informovania o platobnom účte.

K bodu 28 [§ 87 ods. 2]

Navrhuje sa spresnenie výšky základného imania pre inštitúciu elektronických peňazí v obmedzenom rozsahu. Navrhovanou zmenou dochádza k zníženiu požiadavky na počiatočný kapitál na polovicu súčasného stavu. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009) v platnom znení síce umožňuje neuplatňovať túto požiadavku, takýto stav by však z prudenciálneho hľadiska nebol žiaduci a nebol by ani v súlade s aplikačnou praxou Národnej banky Slovenska.

K bodu 29 [§ 96 ods. 2 písm. b)]

Navrhuje sa doplnenie splnomocňovacieho ustanovenia o poskytovateľov platobných služieb podľa § 79a a § 79b.

K bodom 38 [§ 97b ods. 1 a 2]

Navrhovanou zmenou v § 97b ods. 1 sa spresňuje termín predkladania overenia štatutárneho audítora s cieľom zabezpečiť jeho jednotné predkladanie. V § 97b ods. 2 ide o legislatívno-technickú zmenu, ktorá súvisí so zmenou v § 97a ods. 2. Národná banka Slovenska ustanoví formulár oznámenia pre poskytovateľov elektronických komunikačných sietí, kde sa uvedú aj identifikačné údaje.

K bodu 39 [§ 97c]

Navrhovanou úpravou sa ustanovujú oznamovacie povinnosti pre existujúce strany ponúkajúce službu menovej konverzie v bankomate alebo na mieste predaja ako aj pre tie strany, ktoré len začnú takéto služby poskytovať. Oznamovacie povinnosti podľa § 97c sa nevzťahujú na poskytovateľa platobných služieb ponúkajúceho službu menovej konverzie, ktorý je dohliadaný Národnou bankou Slovenska. Zároveň sa požaduje od strany ponúkajúcej služby menovej konverzie v bankomate alebo na mieste predaja poskytovať Národnej banke Slovenska podklady a informácie o splnení si informačnej povinnosti. Národná banka Slovenska na účely jednotného predkladania oznámení, ako aj na účely predkladania podkladov a informácii zverejní na svojom webom sídle elektronický formulár. Navrhovanou úpravou v odseku 3 sa Národnej banke Slovenska umožňuje sankcionovať stranu ponúkajúcu služby

menovej konverzie v bankomate alebo v mieste predaja (článok 12 nariadenia (EÚ) 2021/1230) v prípade nedodržania povinnosti, ktoré jej vyplývajú z toho zákona ako aj z nariadenia.

K čl. XIII

Článok 149 nariadenia MiCA vyžaduje, aby ustanovenia, ktoré sa súvisia s implementáciou hlavy III a IV tohto nariadenia, nadobudli účinnosť 30. júna 2024. Vzhľadom na harmonogram schôdzí Národnej rady Slovenskej republiky to nie je možné, preto sa upravuje účinnosť návrhu zákona tak, že tieto ustanovenia spolu s ustanoveniami, ktoré spresňujú transpozíciu smerníc v oblasti bankovníctva a platobných služieb, nadobudnú účinnosť 15. októbra 2024. Zvyšné ustanovenia návrhu zákona, ktoré implementujú ostatné články nariadenia MiCA vrátane čl. 146 novelizujúceho smernicu CRD, nadobudnú účinnosť 30. decembra 2024. Vzhľadom na to, že novou definíciou kryptoaktíva sa značne rozšíri rozsah uplatnenia ustanovení aj na iné podskupiny kryptoaktív ako je virtuálna mena, pri čl. VI a VII, ktoré obsahujú novelizácie zákona o účtovníctve a zákona o dani z príjmov, sa navrhuje účinnosť od 1. januára 2025.